

HYDZIĆ (38) *vb impf*

h- (37), ch- (1).

inf hydzić (5). ◇ *praes 3 sg* hydzi (6). ◇ *2 pl* hydźcie (3). ◇ *3 pl* hydzą (7). ◇ *praet 3 sg f* hydziła (1). ◇ *3 pl m pers* hydźili (1). ◇ *con 3 sg m* by hydził (1). ◇ *2 pl m pers* byście hydźili (1). ◇ *3 pl m pers* by hydźili (1). ◇ *impers praet* hydz(o)no (1). ◇ *con* by hydz(o)no (1). ◇ *part praes act* hydząc (10).

Sł stp brak, Cn: hidzić, Linde XVI – XVII w.

1. *Odbierać dobre imię, zniesławiać, potępiać, poniżać; trahere aliquem in invidiam Cn [w tym: kogo, co (33)] (34)* : Owa y wy bez Ceremoniy być niemożećie/ ktore tak bárzo hydźicie *WujJud 207v; WujJudConf 4v; BudBib c3v; MycPrz I Bv; CzechEp 110; LatHar 510; SzarzRyt B.*

hydzić do kogo (5): wiodąc go [Pana] ná wzgárdzenie poddánych/ [...] hydząc do niego ludzi cnotliwe *RejZwierc 49, 49v; CzechEp 89; ReszList 143*; to ieft/ vwłaczánie cźci y fławy/ gdy ktho iáwnie cżyię fławę do ludzi hydzi *Phil Q2.*

hydzić komu (11): *Diar 74*; A Rzymiánie z obudwu isćie fłufźnie fzydzą/ Ewángelią fwiętą profłtym ludźiom hydzą. *Prot Cv, A3; SkarJedn 219, 220, D3v*; ięzyk fałszywy Ludźiom żywot mój hydźi/ da bóg vczciwy. *KochPs 167; ReszHoz 136; KochWr 38; PaprUp F3; SkarKaz 350a.*

hydzić czym (4): *Prot A3; ReszList 143*; á wzdi tak ze nie Nieprzijiaciel tijm go wam hidzi ze za vpominki Krole promouował *PaprUp F3, G2.*

hydzić przed kim (3): *WujJud 106, 115*; W fmiech to zwykli obráćć kto prawdą doćierał/ Hydząc go przed drugimi głupłtwo przypifował *WierKróc A4v.*

hydzić wespołek z kim (1): To co by fię vłtnie mowić mogło: to w tym pińaniu wáfzey Kx. M. połyłam: profząc/ ábyś [...] tym ktorzy Greckiego odłzczepieńłtwá bronią/ á S. nie pokalány kościoł [...] wełpołek z heretyki hidzą/ mieyłcá nie dawał *SkarJedn A5.*

W połączeniach szeregowych (3): *BibRadz *5; WujJud 202*; przetoż fłowo Boże hydząc/ lzác y tłumiąc/ ná wywody fię Filozowłkie zdobywáią *CzechEp 132.*

Zwrot: »hydzić sam siebie« (1): *[dworzanin z nieumiejętnością swoją niechaj bez potrzeby nie wyjeżdża]* bo by tho byłá fprofna rzecz/ niepotrzebnie/ gdy cie o to nikt nie pyta/ hydzić łam łiebie. *GórnDworz N4.*

Szeregi: »hydzić a oskarżać« (1): Potym ábyś W. K. M. [...] nas przed łobą iáko wiernych á powolnych poddánych łwoich więcey hydźić á ofkárżać nie dał *WujJudConf 15v.*

»skarżyć się a hydzić« (1): ani IchM mieliby przyczyny skarżyć się na nas a hydzić nas WKM naszemu MPanu. *Diar 74.*

»hydzić a strofować« (1): A trzech rázem káfa tym iádowitym żądłem łwoim tháki włzeteczny człowiek/ bo káfa páná iz go ná złe fprawy przywodzi onemi obleśnemi fłowy łwemi/ káfa tego czo go do niego hydzi á łtrofuie łam łie rzkomo przyłługuiąc *RejZwierc 49v.*

»szczypać i hydzić« (1): Lecź to co o Hipokritách przydawaćie ktoź nie widźi ná kogo przymawiaćie/ á iáko łami łtan łwięty nie chrześciánłkie łzczypiećie y hydźicie. *WujJud 212v. [Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.]*

»(nie) znieważać i (ani) hydzić« (2): Ale wy tego pátrźcie/ iákobyście [...] / vcżynkom łdobrym niuwłaczáli á znieważáli ich/ áni hydźili przed ludźmi *WujJud 115, 106.*

2. *Obrzydzać coś lub kogoś komuś, czynić wstrętnym, przykrym, wywoływać odrazę do czegoś, zniechęcać; fastidium alicuius rei facere Cn [w tym: kogo, co (3)] (4) : Bo kłopot ferce trapi/ á žal żywot hydźi GrabowSet Ov.*

hydźić komu (3): Day ćierpliwość w ferce/ álbo mnie weź z świátá/ Bo mi żywot hydźá/ me niefzczęfne látá. GrabowSet B2v. Cf Zwrot.

hydźić komu kim (1): Lecź zniśzczyłem trzy páłterze iednego mieśiácá/ bo hydźiła [afflicta est] łobie dułzá moiá nimi BudBib Zach 11/8.

Zwrot: »sobie hydźić« (2): BudBib Zach 11/8; Gdźzem ieft/ niebu brzydki: á krąg świátá Widźác/ iák márnne trawię łwoie látá/ Mnie łobie hydźi: tym/ ku mnie zwaśniony Ześ ty/ moy Boże/ przez grzech obráźony. GrabowSet Tv.

Synonimy: 1. hańbić, łżyć, oskarźać, szczypać, łłumić, zniewaźać.

Formacje współrdzene: hydźić się, obhydźić, ohydźić, ohydźić się, zhydźić, zhydźić się; ohydźać.

*Cf **HYDZENIE***

KN